Eiropas Savienības
Oficiālais Vēstnesis

LV
C sērija

C/2025/350

20.1.2025.

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS

Vadlīnijas par to darbības programmu slēgšanu, kuras pieņemtas atbalsta saņemšanai no Eiropas atbalsta fonda vistrūcīgākajām personām (2014.–2020. gada periodā)

(C/2025/350)

Eiropas atbalsta fonda vistrūcīgākajām personām darbības programmas plānošanas periodam no 2014. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim, tostarp programmas, kuras finansē no *REACT-EU*, ir jāslēdz laikus un iedarbīgi. Tāpēc jāsniedz norādījumi par to, kā šīs programmas slēgt saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 223/2014 ([1]) un vispārēji piemērojamiem tiesību aktiem, kas pieņemti uz šīs regulas pamata.

Vadlīnijās ir ņemta vērā bezprecedenta Covid-19 krīze 2020. un 2021. gadā, kā arī tās ietekme uz programmu īstenošanu.

Šo vadlīniju mērķis ir palīdzēt dalībvalstīm slēgt procesu, paskaidrojot, kā tas darbojas. Tās ietver Eiropas Savienības esošo budžeta saistību finanšu izpildi, samaksājot programmas līdzekļu galīgo atlikumu attiecīgajai dalībvalstij, atceļot saistības vai atgūstot Eiropas Komisijas nepamatoti izmaksātās summas attiecīgajai dalībvalstij un/vai atceļot jebkāda galīgā atlikuma saistības.

Līdz ar ikgadējās pārskatu pārbaudīšanas un apstiprināšanas sistēmas ieviešanu slēgšanas procedūra ir ievērojami vienkāršota. Tādējādi programmas slēgšanai būtu jāpamatojas tikai uz dokumentiem, kas saistīti ar pēdējo grāmatvedības gadu un pēdējo vai visjaunāko gada īstenošanas ziņojumu.

ATRUNA

Šis ir Komisijas sagatavots darba dokuments. Pamatojoties uz piemērojamajiem ES tiesību aktiem, tajā ir noteikti tehniski norādījumi kolēģiem un iestādēm, kas iesaistīti Eiropas atbalsta fonda vistrūcīgākajām personām slēgšanā. Šie norādījumi neskar Tiesas un Vispārējās tiesas interpretācijas.

Satura rādītājs

Lappuse

1. GENERAL PRINCIPLES 3
2. POSSIBILITY OF EARLY CLOSURE 3
3. DEADLINE FOR AMENDING PROGRAMMES 3
4. FINANCIAL MANAGEMENT 3
   - 4.1. Decommitment 3
   - 4.2. Clearance of pre-financing 4
   - 4.3. Calculation of the final balance 4
   - 4.4. Overbooking 4
5. REPORTING ON IMPLEMENTATION AT CLOSURE 5
6. IRREGULARITIES 6
   - 6.1. Treatment of irregularities in the final accounting year 6
   - 6.2. Amounts to be recovered and irrecoverable amounts 6

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 223/2014 (2014. gada 11. marts) par Eiropas atbalsta fondu vistrūcīgākajām personām (OV L 72, 12.3.2014., 1. lpp.).

6.3. Risk of irregularities leading to programme authorities carrying out additional controls of expenditure already declared to the Commission 7
7. SUBMISSION OF CLOSURE DOCUMENTS 7
7.1. Deadline for submission of closure documents 7
7.2. Modification of the closure documents after the deadline for their submission 7
7.3. Availability of documents 8
8. CONTENT OF CLOSURE DOCUMENTS 8
8.1. Final implementation report 8
8.2. Accounts 8
8.3. Management declaration and annual summary 8
8.4. Audit opinion and control report 8
9. PAYMENT OF THE FINAL BALANCE 9
10. LEGALITY AND REGULARITY ISSUES 9

1. **VISPĀRĪGIE PRINCIPI**

Šīs vadlīnijas attiecas uz 2014.–2020. gada plānošanas perioda Eiropas atbalsta fonda vistrūcīgākajām personām (EAFVP) programmu slēgšanu saskaņā ar EAFVP regulu ([2]).

Programmu slēgšana ietver Eiropas Savienības neizpildīto budžeta saistību finansiālo izpildi, veicot galīgā atlikuma samaksu dalībvalstīm ([3]) par programmu un/vai atceļot saistības vai atgūstot Komisijas nepamatoti izmaksātās summas dalībvalstij. Programmu slēgšana neskar Komisijas tiesības piemērot finanšu korekcijas.

2. **PRIEKŠLAICĪGAS SLĒGŠANAS IESPĒJA**

Dalībvalstis var pieprasīt programmas priekšlaicīgu slēgšanu, ja tās ir veikušas visas darbības saistībā ar programmas īstenošanu. Šajā nolūkā par programmas pēdējo grāmatvedības gadu uzskatāms agrāks grāmatvedības gads, nevis grāmatvedības gads no 2023. gada 1. jūlija līdz 2024. gada 30. jūnijam. Ja Komisija šādu pieprasījumu apstiprina, dalībvalstij līdz 15. februārim gadā, kurš seko attiecīgajam grāmatvedības gadam, jāiesniedz slēgšanas dokumenti, kas noteikti EAFVP regulas 52. pantā ("slēgšanas dokumenti"). Priekšlaicīgai slēgšanai ir jāatbilst visiem noteikumiem, kuri ir noteikti attiecībā uz slēgšanu.

Pārtikas un/vai pamata materiālās palīdzības programmu (piemēram, I tipa darbības programmu) gadījumā galīgais strukturētais apsekojums ir jāveic 2022. gadā. Tomēr, ja dalībvalsts ir īstenojusi visas programmas darbības pirms 2022. gada, tai 2022. gadā nav jāveic strukturētais apsekojums. Šajā gadījumā Komisija iesaka veikt apsekojumu pēdējā gadā, kad pārtikas un/vai pamata materiālā palīdzība tiek izdalīta.

3. **PROGRAMMU GROZĪŠANAS TERMIŅŠ**

Lai nodrošinātu programmu pareizu īstenošanu un savlaicīgu sagatavošanos slēgšanai, pieprasījumi par programmas grozījumiem ([4]), tostarp grozījumiem finansēšanas plānos, dalībvalstīm jāiesniedz līdz 2023. gada septembrim. Tas ļaus pieņemt lēmumus pirms 2023. gada 31. decembra, kas ir attiecināmības beigu termiņš. Vienīgais izņēmums ir tāda pārskatīta finanšu plāna iesniegšana, kas attiecībā uz 2020. grāmatvedības gadu atspoguļo samazinātu finansējuma apjomu pēc automātiskās saistību atcelšanas noteikuma piemērošanas, kā paredzēts EAFVP regulas 59. panta 1. punktā. Šajā gadījumā programmas grozījuma pieprasījums Komisijai jāiesniedz līdz 2024. gada 30. jūnijam ([5]).

Dalībvalstīm būtu jāinformē Komisija par jebkuru lēmumu grozīt elementus, kas minēti EAFVP regulas ([6]) 9. panta 4. punkta pirmajā daļā, pirms pēdējā attiecināmības datuma, proti, 2023. gada 31. decembra.

4. **FINANŠU PĀRVALDĪBA**

4.1. **Saistību atcelšana**

EAFVP regulas 59. panta 1. punktā paredzētais automātiskās saistību atcelšanas noteikums attiecas uz visām budžeta saistībām, tostarp saistībām, kuras attiecas uz plānošanas perioda pēdējo gadu (2020. gadu).

([2]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 223/2014 (2014. gada 11. marts) par Eiropas atbalsta fondu vistrūcīgākajām personām (OV L 72, 12.3.2014., 1. lpp.).

([3]) Saskaņā ar 138. panta 1. punktu Līgumā par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas (OV C 384 I, 12.11.2019., 1.–177. lpp.) attiecībā uz tādu Savienības programmu un darbību īstenošanu, par kurām notikusi saistību uzņemšanās 2014.–2020. gada DFS vai agrākajos finanšu plānos, piemērojamos Savienības tiesību aktus, arī noteikumus par finanšu korekcijām un grāmatojumu noskaidrošanu, Apvienotajai Karalistei turpina piemērot pēc 2020. gada 31. decembra, līdz minētās Savienības programmas un darbības tiek slēgtas, ja vien Apvienotā komiteja nav pieņēmusi tehniskos pasākumus saskaņā ar Izstāšanās līguma 138. panta 5. punktu. Tomēr jānorāda, ka atbilstoši 154. panta piektajai daļai Kopīgo noteikumu regulā, kas grozīta ar 2020. gada 23. decembra Regulu (ES) 2020/2221, uz Apvienoto Karalisti neattiecas šo vadlīniju noteikumi par *REACT-EU* resursiem.

([4]) EAFVP regulas 9. pants.

([5]) EAFVP regulas 61. panta 4. punkts.

([6]) Grozīta ar 2020. gada 23. aprīļa Regulu (ES) 2020/559.

Saistības, kuras joprojām pastāv vēlākais 2026. gada 15. februārī vai 2026. gada 1. martā, ja Komisija pagarina termiņu ([7]), tiks atceltas, ja Komisijai līdz minētajam datumam nebūs iesniegts kāds no slēgšanas dokumentiem.

Atbilstoši EAFVP regulas ([8]) 6.a panta 1. punktam pēdējais plānošanas perioda gads, kad dalībvalstis EAFVP programmām var piešķirt papildu *REACT-EU* resursus, ir 2021. gads vai attiecīgā gadījumā 2022. gads. Saskaņā ar tās pašas regulas 6.a panta 3. punktu ar papildu resursiem saistītās, neizmantotās saistības tiks atceltas slēgšanas gaitā.

4.2. **Priekšfinansējuma dzēšana**

Komisija dzēš dalībvalstīm izmaksāto priekšfinansējumu ne vēlāk kā programmas slēgšanas brīdī ([9]). Tas arī attiecas arī uz papildu priekšfinansējumu, kas maksāts no *REACT-EU* resursiem ([10]).

Samaksātā priekšfinansējuma summas jāpamato ar attiecināmiem izdevumiem, kas deklarēti ne vēlāk kā programmas slēgšanas brīdī. Tomēr priekšfinansējuma dzēšanu var uzsākt, tiklīdz programmai samaksāta maksimālā EAFVP ieguldījuma summa, kura paredzēta Komisijas lēmumā, ar ko apstiprina programmu. Šādā gadījumā Komisija izmantos maksājuma pieprasījumā iekļautos attiecināmos izdevumus, lai dzēstu priekšfinansējumu. Dzēšanu pabeigs tikai pēc pārskatu apstiprināšanas.

4.3. **Galīgā atlikuma aprēķināšana**

Par pēdējo grāmatvedības gadu, tāpat kā par visiem pārējiem grāmatvedības gadiem, Komisija atlīdzinās 90 % no summas, ko dalībvalsts pieprasījusi starpposma maksājuma pieteikumā, piemērojot līdzfinansējuma likmi attiecināmiem publiskiem izdevumiem, kas iekļauti maksājumu pieteikumos, ar noteikumu, ka programmas ietvaros ir pieejamas saistības. Slēgšanas aprēķinu laikā, nosakot līdzfinansējuma likmi, ņems vērā *REACT-EU* ietekmi.

Komisija noteiks summu, kas pieprasāma no fonda par pēdējo grāmatvedības gadu, kā aprakstīts EAFVP regulas 50. pantā. EAFVP regulas 50. panta 6. punktā ir noteikts, ka Komisija aprēķina summu, kas pieprasāma no fonda par grāmatvedības gadu, pamatojoties uz apstiprinātajiem pārskatiem un ņemot vērā gan summas pārskatos, gan attiecīgajā grāmatvedības gadā Komisijas veikto maksājumu kopējo summu.

Kad Komisija ir aprēķinājusi summu, kas pieprasāma no fonda, tā dzēš atlikušo priekšfinansējuma atlikumu.

Saskaņā ar EAFVP regulas 40. panta 2. punktu no fonda maksājamā galīgā atlikuma summa nedrīkst pārsniegt maksimālo iespējamo fonda ieguldījuma summu, kā izklāstīts Komisijas lēmumā, ar kuru apstiprina darbības programmu.

Programmas galīgais atlikums ir maksājamā/atgūstamā summa, kas aprēķināta saskaņā ar iepriekš izklāstītajiem noteikumiem.

4.4. **Virsrezervēšana**

Virsrezervēšana ir prakse, kad dalībvalsts deklarē Komisijai attiecināmos izdevumus, kuru summa pārsniedz fonda maksimālā ieguldījuma summu, kas noteikta Komisijas lēmumā, ar kuru apstiprina darbības programmu.

Tā kā maksājumu pieteikumi ir kumulatīvi vienīgi noteikta grāmatvedības gada ietvaros, ja programmā maksimālā fonda ieguldījuma summa, kas noteikta Komisijas lēmumā, ar kuru apstiprina to, tiek sasniegta pirms pēdējā grāmatvedības gada, tad Komisijai deklarēto izdevumu summa, kas pārsniedz minēto maksimālo fonda ieguldījumu, netiks pārnesta uz nākamo grāmatvedības gadu.

Tādēļ sertifikācijas iestādes var pieņemt lēmumu, ka summas, kas grāmatvedības gadā ievadītas to grāmatvedības uzskaites sistēmā, tiek deklarētas Komisijai nākamajā grāmatvedības gadā vai pēdējā grāmatvedības gadā.

([7]) EAFVP regulas, kas grozīta ar 2024. gada 29. februāra Regulu (ES) 2024/795, 59. panta 2. punkts.
([8]) Grozīta ar 2021. gada 10. februāra Regulu (ES) 2021/177.
([9]) EAFVP regulas 44. panta 4. punkts.
([10]) EAFVP regulas, kas grozīta ar 2021. gada 10. februāra Regulu (ES) 2021/177, 6.a panta 4. punkts.

Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus un tad, ja dalībvalstis vēlas, lai virsrezervētie izdevumi būtu pieejami pēdējā grāmatvedības gadā, tās var nedeklarēt Komisijai virsrezervētos izdevumus jebkurā grāmatvedības gadā pirms pēdējā grāmatvedības gada un izmantot šos izdevumus programmas vajadzībām. Dalībvalstis var apsvērt iespēju deklarēt virsrezervētos izdevumus tikai pēdējā grāmatvedības gadā, ja vien tām tie nav jādeklarē kādā no iepriekšējiem grāmatvedības gadiem, lai aizstātu atklātās kļūdainās summas (fonda maksimālā ieguldījuma ietvaros).

Ja virsrezervētie izdevumi nav vajadzīgi pirms pēdējā grāmatvedības gada, dalībvalstīm tie būtu jādeklarē Komisijai tikai pēdējā grāmatvedības gadā — tas attiecas arī uz izdevumiem, kuri radušies un samaksāti iepriekšējos grāmatvedības gados ([11]). Virsrezervētie izdevumi, kas Komisijai deklarēti pēdējā grāmatvedības gadā, tiks ņemti vērā slēgšanas laikā un pēc tās, lai aizstātu kļūdainas summas (kuras deklarētas jebkurā grāmatvedības gadā, tostarp pēdējā grāmatvedības gadā), kuras tiek atklātas vēlāk. Neskarot EAFVP regulas 56. panta 7. punktu, kļūdainas summas, kuras tiek konstatētas pēc pārskatu par pēdējo grāmatvedības gadu iesniegšanas / pēc slēgšanas, dalībvalstis var aizstāt, izmantojot virsrezervētus izdevumus.

5. **ZIŅOŠANA PAR ĪSTENOŠANU SLĒGŠANAS LAIKĀ**

Saskaņā ar Komisijas Deleģētā regulas (ES) Nr. 1255/2014 ([12]) 2. pantu nobeiguma īstenošanas ziņojumā, ko sagatavo slēgšanas laikā, jāiekļauj turpmāk norādītā informācija:

— informācija par programmas īstenošanu ar norādēm uz kopējiem rādītājiem daļēji vai pilnīgi pabeigtās darbībās;

— informācija un novērtējums par darbībām, kuros ņemti vērā EAFVP regulas 5. panta 6. punkta, 5. panta 11. punkta un attiecīgā gadījumā 5. panta 13. punkta principi.

Ar Regulu (ES) 2024/795 ([13]) (regula, ar ko izveido Eiropas stratēģisko tehnoloģiju platformu — "*STEP* regula"), ar ko groza EAFVP regulu, lai nodrošinātu lielāku elastību EAFVP atbalstīto programmu slēgšanā, pagarina to izmaksu attiecināmības periodu, kuras atlīdzina saskaņā ar EAFVP regulas 26. panta 2. punkta b)–e) apakšpunktu, attiecīgās izmaksas ir attiecināmās izmaksas, ja attiecīgās darbības, ar kurām pamato maksājumu (t. i., pārtikas/pamata materiālās palīdzības izplatīšana vai papildpasākumu nodrošināšana), notiek līdz brīdim, kad tiek iesniegts galīgais starpposma maksājuma pieteikums par pēdējo grāmatvedības gadu (t. i., vēlākais līdz 2025. gada 31. jūlijam). Tāpēc nobeiguma īstenošanas ziņojuma datos ir jānorāda, kas līdz dienai, kad iesniegts galīgais starpposma maksājuma pieteikums par pēdējo grāmatvedības gadu, ir izdalīts programmas atbalstīto darbību laikā. Pārtika vai pamata materiālā palīdzība, kas iegādāta, bet nav izdalīta pirms galīgā starpposma maksājuma pieteikuma iesniegšanas par pēdējo grāmatvedības gadu, nebūtu jāiekļauj nobeiguma īstenošanas ziņojumā.

Turklāt dalībvalstīm, kurās tiek īstenotas darbības programmas vistrūcīgāko personu sociālajai iekļaušanai (II tipa darbības programmas), būtu jānodrošina:

— dati par programmas īpašajiem rādītājiem un skaitliski izteiktajām mērķvērtībām;

— informācija par izmaiņām rezultātu rādītājos;

— informācija par programmas konkrēto mērķu sasniegšanā panākto progresu un tā novērtējumu.

([11]) Dalībvalstis var pieprasīt priekšlaicīgu slēgšanu, ja tās ir veikušas visas darbības saistībā ar programmas īstenošanu. Šādos gadījumos par programmas pēdējo grāmatvedības gadu uzskatāms agrāks grāmatvedības gads (pirms laikposma no 2023. gada 1. jūlija līdz 2024. gada 30. jūnijam).

([12]) Komisijas Deleģētā regula (ES) Nr. 1255/2014 (2014. gada 17. jūlijs), ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 223/2014 par Eiropas atbalsta fondu vistrūcīgākajām personām, nosakot gada īstenošanas ziņojumu un nobeiguma īstenošanas ziņojumu saturu, tostarp kopējo rādītāju sarakstu (OV L 337, 25.11.2014., 46. lpp.).

([13]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/795 (2024. gada 29. februāris), ar ko izveido Eiropas stratēģisko tehnoloģiju platformu (*STEP*) un groza Direktīvu 2003/87/EK un Regulas (ES) 2021/1058, (ES) 2021/1056, (ES) 2021/1057, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) 2021/1060, (ES) 2021/523, (ES) 2021/695, (ES) 2021/697 un (ES) 2021/241 (OV L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj).

6. **PĀRKĀPUMI**

Pārskatos par jebkuru grāmatvedības gadu, arī pēdējo, ir jāietver šāda informācija:

— grāmatvedības gadā atsauktās un atgūtās summas,

— grāmatvedības gada beigās atgūstamās summas, un

— neatgūstamās summas ([14]).

Atsaukto un atgūto summu, atgūstamo summu un neatgūstamo summu formāts ir norādīts Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2015/341 ([15]) V pielikumā norādītajā paraugā (attiecīgi 2., 3. un 4. papildinājums).

Dalībvalstis norāda grāmatvedības gadā atsaukto un atgūto summu sadalījumu, kā arī summas, kas ir atgūšanas procesā, grāmatvedības gada beigās pa grāmatvedības gadiem, kuros deklarēti attiecīgie izdevumi.

6.1. **Rīcība pārkāpumu gadījumā pēdējā grāmatvedības gadā**

Tā kā pēc galīgā starpposma maksājuma pieteikuma, kas jāiesniedz līdz 2025. gada 31. jūlijam, maksājumu pieteikumus Komisijai iesniegt vairs nevar, visi nepieciešamie atskaitījumi (neraugoties uz to, ka tie var attiekties uz izdevumiem, kas deklarēti iepriekšējos grāmatvedības gados) jāiekļauj pēdējā grāmatvedības gada pārskatos un jāziņo saskaņā ar pārskatu paraugu 5. papildinājumā.

Atbilstoši EAFVP regulas 49. panta 2. punktam dalībvalsts var izlemt izslēgt izdevumus no pēdējā grāmatvedības gada pārskatiem, ja notiek šo izdevumu likumības un pareizības novērtējums. Ja vēlāk šādi izdevumi tiek atzīti par likumīgiem un pareiziem, tos nevar deklarēt vēlreiz, jo vairs nebūs starpposma maksājuma pieprasījumu, kuros tos iekļaut.

6.2. **Atgūstamās summas un neatgūstamās summas**

Pārskatos par pēdējo grāmatvedības gadu dalībvalstis var ziņot atgūstamās summas un neatgūstamās summas, kuras saistītas ar izdevumiem, kas deklarēti ne tikai iepriekšējos grāmatvedības gados, bet arī pēdējā grāmatvedības gadā ([16]). Pēdējā grāmatvedības gada pārskatos var ziņot arī summas, kuras kļuvušas atgūstamas vai neatgūstamas pēc pēdējā grāmatvedības gada beigām, bet pirms slēgšanas dokumentu iesniegšanas ([17]).

Summas, kuras ir ziņotas kā atgūstamas un neatgūstamas, Komisija no galīgā atlikuma aprēķināšanas izslēgs ([18]).

Komisija lems, vai ziņotās summas atlīdzināt no Eiropas Savienības budžeta, pamatojoties uz atgūšanas procesa iznākumu un/vai Komisijas novērtējumu par neatgūstamām summām, kas veikts saskaņā ar Komisijas Deleģētajā regulā (ES) 2016/1986 ([19]) paredzēto procedūru. Pārskatu 3. un 4. papildinājumā ziņotās summas, kas saistītas ar pēdējā grāmatvedības gadā deklarētajiem izdevumiem, būtu jāiekļauj pārskatu 1. papildinājuma A ailē, lai tās nākotnē varētu atlīdzināt no Eiropas Savienības budžeta atkarībā no saistīto procedūru un novērtējuma iznākuma.

Dalībvalstīm būtu pēc iespējas ātrāk jāinformē Komisija par notiekoša atgūšanas procesa iznākumu.

([14]) EAFVP regulas 49. panta 1. punkta b) apakšpunkts.

([15]) Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2015/341 (2015. gada 20. februāris), ar ko nosaka sīki izstrādātus īstenošanas noteikumus Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (ES) Nr. 223/2014 attiecībā uz paraugiem, lai iesniegtu konkrētu informāciju Komisijai (OV L 60, 4.3.2015., 1. lpp.).

([16]) Lai attiecībā uz ar plānošanas perioda pēdējo grāmatvedības gadu saistītajām atgūstamajām summām ļautu dalībvalstīm izmantot iespēju deklarēt atgūstamās summas kā neatgūstamas slēgšanas laikā vai pēc slēgšanas.

([17]) Apliecinājumu pakete par pēdējo grāmatvedības gadu.

([18]) Tādējādi pozitīva galīgā atlikuma gadījumos maksājamā vai dzēšamā summa tiks samazināta vai gadījumos, kuros galīgais atlikums ir atgūstama summa, atgūstamā summa tiks palielināta.

([19]) Komisijas Deleģētā regula (ES) 2016/1986 (2016. gada 30. jūnijs), ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 223/2014 attiecībā uz nosacījumiem un procedūrām, kas jāpiemēro, lai noteiktu, vai dalībvalstīm ir jāatlīdzina neatgūstamās summas attiecībā uz Eiropas atbalsta fondu vistrūcīgākajām personām (OV L 306, 15.11.2016., 1. lpp.).

Ja dalībvalsts secina, ka neatgūstamās summas būtu jāsedz no Eiropas Savienības budžeta, tai būtu jāiesniedz pieprasījums Komisijai par šāda secinājuma apstiprināšanu, izmantojot veidlapu, kas iekļauta Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2016/1986 pielikumā ([20]). To, vai neatgūstamās summas būtu jāsedz no Eiropas Savienības budžeta, Komisija noteiks atbilstoši deleģētās regulas 3. pantā izklāstītajiem noteikumiem. Tas attiecas uz neatgūstamām summām, kas iekļautas programmas pārskatu 4. papildinājumā ("neatgūstamās summas"), kurš norādīts Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2015/341 V pielikumā, kā arī uz summām, kas iekļautas minētā pielikuma 3. papildinājumā ("atgūstamās summas") kā atgūstamās summas un kas var kļūt par neatgūstamām summām pēc tam, kad iesniegti pārskati par pēdējo grāmatvedības gadu.

6.3. **Pārkāpumu risks, saistībā ar kuru programmas iestādes veic tādu izdevumu papildu kontroli, kas Komisijai jau deklarēti**

Ja tiek atklāts pārkāpumu risks un ja tā rezultātā programmas iestādes veic Komisijai jau deklarēto izdevumu papildu kontroli, valsts iestādēm jāievēro šādi termiņi:

— attiecībā izdevumiem, kas atbilstoši EAFVP regulas 49. panta 2. punktam atskaitīti no jebkura tāda iepriekšējā grāmatvedības gada pārskatiem, kas ir pirms pēdējā grāmatvedības gada, papildu kontroles jāpabeidz laikus, lai izdevumus varētu deklarēt ne vēlāk kā galīgajā starpposma maksājuma pieteikumā, kura iesniegšanas termiņš ir 2025. gada 31. jūlijs;

— tāda pārkāpumu riska gadījumā, kura dēļ veic pēdējā grāmatvedības gadā deklarēto izdevumu papildu kontroli, lēmums par to likumību un pareizību un līdz ar to lēmums par to, vai šos izdevumus pēdējā grāmatvedības gada pārskatos saglabāt vai no tiem atskaitīt, jāpieņem pārskatu iesniegšanas brīdī, kura termiņš ir vēlākais 2026. gada 15. februārī vai 2026. gada 1. martā, ja Komisija šo termiņu ir pagarinājusi.

7. **SLĒGŠANAS DOKUMENTU IESNIEGŠANA**

7.1. **Slēgšanas dokumentu iesniegšanas termiņš**

Dalībvalstīm slēgšanas dokumenti jāiesniedz ne vēlāk kā līdz 2026. gada 15. februārim ([21]). Komisija var pagarināt šo termiņu līdz 2026. gada 1. martam, ja saņemts attiecīgās dalībvalsts pieprasījums, kas iesniegts saskaņā ar Finanšu regulas 63. panta 7. punktu ([22]).

Ja kāds no slēgšanas dokumentiem nebūs iesniegts līdz vēlākais 2026. gada 15. februārim (vai pagarinājuma gadījumā — līdz 2026. gada 1. martam), Komisija automātiski atcels to saistību daļu, kas joprojām pastāv ([23]). Šādos gadījumos programmas slēgšanu veiks, pamatojoties uz pieejamo informāciju.

Slēgšanas dokumentu neiesniegšana var liecināt par programmas pārvaldības un kontroles sistēmas būtisku nepilnību, kas pakļauj riskam Eiropas Savienības ieguldījumu, kurš programmai jau izmaksāts. Šādos gadījumos Komisija var izlemt piemērot finanšu korekciju.

7.2. **Izmaiņu veikšana slēgšanas dokumentos pēc to iesniegšanas termiņa**

Dalībvalstis nedrīkst izdarīt izmaiņas slēgšanas dokumentos pēc to iesniegšanas termiņa, izņemot gadījumus, kad Komisijas pieprasa veikt izmaiņas, vai pārrakstīšanās kļūdu gadījumus.

([20]) Komisijas Deleģētā regula (ES) 2016/1986 (2016. gada 30. jūnijs), ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 223/2014 attiecībā uz nosacījumiem un procedūrām, kas jāpiemēro, lai noteiktu, vai dalībvalstīm ir jāatlīdzina neatgūstamās summas attiecībā uz Eiropas atbalsta fondu vistrūcīgākajām personām (OV L 306, 15.11.2016., 1. lpp.).

([21]) Saskaņā ar 52. panta 1. punktu saistībā ar 48. pantu EAFVP regulā, kas grozīta ar Regulu (ES) 2024/795, un Finanšu regulas 63. panta 5. punktu.

([22]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) 2018/1046 (2018. gada 18. jūlijs) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012 (OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp.).

([23]) EAFVP regulas 59. panta 2. punkts.

7.3. **Dokumentu pieejamība**

Saskaņā ar EAFVP regulas 51. panta 1. punktu dokumentu glabāšanas periodu var pārtraukt tiesvedības gadījumā vai pēc pienācīgi pamatota Komisijas pieprasījuma.

8. **SLĒGŠANAS DOKUMENTU SATURS**

8.1. **Nobeiguma īstenošanas ziņojums**

Saskaņā ar EAFVP regulas 13. panta 6. punktu nobeiguma īstenošanas ziņojumā jāiekļauj visa informācija, kas vajadzīga saskaņā ar Komisijas Deleģētās regulas (ES) Nr. 1255/2014 ([24]) 2. pantu.

Finanšu īstenošanas ziņojumā iekļautajai informācijai ir jāsaskan ar galīgo kontroles ziņojumu, slēgšanas deklarāciju un izdevumu galīgo pārskatu.

Saskaņā ar EAFVP regulas 13. panta 5. punktu Komisija pārbaudīs nobeiguma īstenošanas ziņojumu un piecu mēnešu laikā no tā saņemšanas datuma informēs dalībvalsti par saviem apsvērumiem. Ja Komisija līdz šim termiņam apsvērumus nebūs sniegusi, ziņojumu uzskatīs par apstiprinātu.

Dalībvalstīm tiek doti divi mēneši, lai atbildētu uz Komisijas apsvērumiem par nobeiguma īstenošanas ziņojumu. Komisija pēc dalībvalsts pieprasījuma šo termiņu var pagarināt par diviem papildu mēnešiem. Nobeiguma īstenošanas ziņojums tiks apstiprināts, ja Komisijai nav apsvērumu vai uz visiem Komisijas apsvērumiem ir sniegta apmierinoša atbilde.

8.2. **Pārskati**

Pārskatos par pēdējo grāmatvedības gadu, tāpat kā par jebkuru citu grāmatvedības gadu, jāiekļauj informācija, kas noteikta EAFVP regulas 49. panta 1. punktā. Pārskatu struktūra ir izklāstīta Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2015/341 ([25]) V pielikumā.

Pārskatus par pēdējo grāmatvedības gadu pārbauda un apstiprina atbilstoši tiem pašiem noteikumiem, kuri noteikti jebkuru citu grāmatvedības gadu pārskatu pārbaudei un apstiprināšanai.

Komisija, izvērtējot un apstiprinot pārskatus par pēdējo grāmatvedības gadu, ievēro attiecīgās procedūras un vēlākais līdz 2026. gada 31. maijam informē dalībvalsti par to, vai tā apstiprina, ka pārskati ir pilnīgi, precīzi un ticami ([26]).

8.3. **Pārvaldības deklarācija un gada kopsavilkums**

Pēdējā grāmatvedības gada (tāpat kā citu grāmatvedības gadu) pārvaldības deklarācijas struktūra ir noteikta Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2015/1386 ([27]) I pielikumā.

8.4. **Revīzijas atzinums un kontroles ziņojums**

Pēdējā grāmatvedības gada (tāpat kā citu grāmatvedības gadu) revīzijas atzinuma struktūra ir noteikta Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2015/1386 III pielikumā.

Pēdējā grāmatvedības gada (tāpat kā citu grāmatvedības gadu) kontroles ziņojuma struktūra ir noteikta Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2015/1386 IV pielikumā.

([24]) Komisijas Deleģētā regula (ES) Nr. 1255/2014 (2014. gada 17. jūlijs), ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 223/2014 par Eiropas atbalsta fondu vistrūcīgākajām personām, nosakot gada īstenošanas ziņojumu un nobeiguma īstenošanas ziņojumu saturu, tostarp kopējo rādītāju sarakstu (OV L 337, 25.11.2014., 34. lpp.).

([25]) Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2015/341 (2015. gada 20. februāris), ar ko nosaka sīki izstrādātus īstenošanas noteikumus Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (ES) Nr. 223/2014 attiecībā uz paraugiem, lai iesniegtu konkrētu informāciju Komisijai (OV L 60, 4.3.2015., 1. lpp.).

([26]) EAFVP regulas 50. pants.

([27]) Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2015/1386 (2015. gada 12. augusts), ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 223/2014 īstenošanai attiecībā uz pārvaldības deklarācijas, revīzijas stratēģijas, revīzijas atzinuma un gada kontroles ziņojuma paraugiem (OV L 214, 13.8.2015., 9. lpp.).

Kontroles ziņojumā par pēdējo grāmatvedības gadu jāiekļauj arī šāda informācija:

— informācija par nenovērstiem trūkumiem, kas konstatēti Komisijas vai Eiropas Revīzijas palātas veiktajās revīzijās; šī informācija būtu jānorāda kontroles ziņojuma 8. iedaļā ("Cita informācija");

— apliecinājums par datu, kas saistīti ar rādītājiem, ticamību.

Kontroles ziņojumā par pēdējo grāmatvedības gadu valsts revīzijas iestādēm būtu jāizdara secinājumi, ka ar rādītājiem saistītie dati ir ticami. Tām arī būtu jāsniedz galīgais novērtējums par 6. pamatprasību: "uzticama sistēma to datu vākšanai, reģistrēšanai un glabāšanai, kuri nepieciešami uzraudzības, novērtēšanas, finanšu pārvaldības, pārbaužu un revīziju vajadzībām", kas izklāstīta Komisijas Deleģētās regulas (ES) Nr. 532/2014 ([28]) IV pielikuma 1. tabulā. Šajā galīgajā novērtējumā jo īpaši būtu jāiekļauj apstiprinājums, ka Komisijai paziņotie apkopotie dati ir pareizi.

9. **GALĪGĀ ATLIKUMA MAKSĀJUMS**

Galīgā atlikuma maksājumu Komisija izmaksās ne vēlāk kā trīs mēnešus pēc dienas, kad apstiprināti pārskati par pēdējo grāmatvedības gadu, vai vienu mēnesi pēc nobeiguma īstenošanas ziņojuma apstiprināšanas, izvēloties vēlāko dienu ([29]).

Tas neskar Komisijas pilnvaras pārtraukt galīgā atlikuma maksājuma termiņu vai apturēt šādu maksājumu.

10. **LIKUMĪBAS UN PAREIZĪBAS JAUTĀJUMI**

Pēc galīgā atlikuma maksājuma samaksas un programmas slēgšanas Komisija var izvirzīt jautājumus, kas saistīti ar pamatā esošo darījumu likumību un pareizību attiecībā uz izdevumiem apstiprinātos pārskatos.

Programmas slēgšana neskar Komisijas pilnvaras piemērot finanšu korekcijas atbilstoši EAFVP regulas 55. un 56. pantam.

([28]) Komisijas Deleģētā regula (ES) Nr. 532/2014 (2014. gada 13. marts), kas papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 223/2014 par Eiropas Vistrūcīgāko personu atbalstīšanas fondu (OV L 148, 20.5.2014., 54. lpp.).

([29]) EAFVP regulas 52. panta 2. punkts.